ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 23 ധ്രുവചര്യാനുകീർത്തനം

സൂത ഉവാച ..

സരഥോഽധിഷ്ഠിതോ ദേവൈരാദിത്യൈർമുനിഭിസ്തഥാ ..

ഗംധർവൈരപ്സരോഭിശ്ച ഗ്രാമണീസർപരാക്ഷസൈഃ .. 23.1 ..

ഏതേ വസംതി വൈ സൂര്യേ ദ്വൗ ദ്വൗ മാസൗ ക്രമേണ തു ..

ധാതാഽര്യമാ പുലസ്ത്യശ്ച പുലഹശ്ച പ്രജാപതിഃ .. 23.2 ..

ഐരാവതോ വാസുകിശ്ച കംസോ ഭീമശ്ച താവുഭൗ ..

രഥകൃച്ച രഥൗജാശ്ച യക്ഷാവേതാവുദാഹൃതൗ .. 23.3 ..

തുംബുരുർനാരദശ്ചൈവ സുസ്ഥലാ പുംജികസ്ഥലാ ..

രക്ഷോ ഹേതിഃ പ്രഹേതിശ്ച യാതുധാനാവുദാഹൃതൗ .. 23.4 ..

ഏതേ വസംതി വൈ സൂർയ്യേ മധുമാധവയോഃ സദാ ..

മിത്രശ്ച വരുണശ്ചൈവ മുനിരത്രിരുദാഹൃതഃ .. 23.5 ..

തഥാ വസിഷ്ഠോ വിഖ്യാതഃ സഹജന്യാ ച മേനകാ ..

രാക്ഷസൗ ച സമാഖ്യാതൗ പൗരുഷേയോ വധസ്തഥാ .. 23.6 ..

ഹാഹാ ഹൂഹൂശ്ച ഗംധർവൗ യജ്ഞശ്ചാപി രഥസ്വനഃ ..

രഥചിത്രസ്തഥൈവാന്യോ നാഗസാക്ഷകസംജ്ഞിതഃ .. 23.7 ..

രംഭകശ്ച വസന്ത്യേതേ മാസയോഃ ശുചിശുക്രയോഃ ..

തതഃ സൂര്യേ പുനസ്ത്വന്യാ നിവസംതീഹ ദേവതാഃ .. 23.8 ..

ഇന്ദ്രശ്ചൈവ വിവസ്വാംശ്ച അംഗിരാ ഭൃഗുരേവ ച ..

ഏലാപത്രസ്തഥാ സർപഃ ശംഖപാലാശ്ച താവുഭൗ .. 23.9 ..

വിശ്വാവസൂഗ്രസേനൗ ച ശ്വേതശ്ചൈവാരുണസ്തഥാ ..

പ്രമ്ലോചാ ഇതി വിഖ്യാതാഽനുമ്ലോചേതി ച തേ ഉഭേ .. 23.10 ..

യാതുധാനസ്തദാ സർപോ വ്യാഘ്രശ്ച|വ-തു-താ|വുഭൗ ..

നഭോനഭസ്യയോരേഷ ഗണോ വസതി ഭാസ്കരേ .. 23.11 ..

ശരദ്യന്യാഃ പുനഃ ശുഭ്രാ വസംതി മുനിദേവതാഃ

പർജന്യശ്ചൈവ പൂഷാ ച ഭാരദ്വാജഃ സഗൗതമഃ .. 23.12 ..

പരാവസുശ്ച ഗംധർവസ്തഥൈവ സുരുചിശ്ച യഃ ..

വിശ്വാചീ ച ഘൃതാചീ ച ഉഭേ തേ ശുഭലക്ഷണേ .. 23.13 ..

നാഗ ഐരാവതശ്ചൈവ വിശ്രുതശ്ച ധനംജയഃ ..

ശ്യേനജിച്ച സുഷേണശ്ച സേനീർഗ്രാമണീശ്ച തൗ .. 23.14 ..

ആപോ വാതശ്ച ദ്വാവേതൗ യാതുധാനാവുദാഹൃതൗ ..

വസംത്യേതേ തു വൈ സൂര്യേ സദൈവാശ്വിനകർതികേ .. 23.15 ..

ഹൈമന്തികൗ തു ദ്വൗ മാസൗ വസംതി ച ദിവാകരേ ..

അംശോ ഭഗശ്ച ദ്വാവൈതൗ കശ്യപശ്യ ക്രതുശ്ച ഹ .. 23.16 ..

ഭുജംഗശ്ച മഹാപദ്മഃ സർപഃ കർകോടകസ്തഥാ ..

ചിത്രസേനശ്ച ഗംധർവ ഊർണായുശ്ചൈവ താവുഭൗ .. 23.17 ..

ഉർവശീ പൂർവചിത്തിശ്ച തഥൈവാപ്സരസാ ഉഭേ ..

താർക്ഷശ്ചാരിഷ്ടനേമിശ്ച സേനാനീർഗ്രാമണീശ്ച തൗ .. 23.18 ..

വിദ്യുത്സ്ഫൂർജഃ ശതായുശ്ച യാതുധാനാവുദാഹൃതൗ ..

സഹേ ചൈവ സഹസ്യേ ച വസംത്യേതേ ദിവാകരേ .. 23.19 ..

തതഃ ശൈശിരയോശ്ചാപി മാസയോർനിവസംതി വൈ ..

ത്വഷ്ടാ വിഷ്ണുർജാമദഗ്ന്യോ വിശ്വാമിത്രസ്തഥൈവ ച .. 23.20 ..

കാദ്രവേയൗ തഥാ നാഗൗ കംബലാശ്വതരാവുഭൗ ..

ഗംധർവോ ധൃതരാഷ്ട്രശ്ച സൂര്യവർചാസ്തഥൈവ ച .. 23.21 ..

തിലോത്തമാ തഥാ രംഭാ ബ്രഹ്മാപേതശ്ച രാക്ഷസഃ ..

യജ്ഞാപേതസ്തഥൈവാന്യോ വിഖ്യാതോ രാക്ഷസോത്തമഃ .. 23.22 ..

ഋതജിത്സത്യജിച്ചൈവ ഗംധർവൗ സമുദാഹൃതൗ ..

തപസ്തപസ്യയോഃ സൂര്യേ വസംതി മുനിസത്തമാഃ .. 23.23 ..

പിതൃദേവമനുഷ്യാദീൻസ സദാപ്യായയൻപ്രഭുഃ ..

പരിവർത്തത്യഹോരാത്രകാരണം സവിതാ ദ്വിജാഃ .. 23.24 ..

ഏതേ ദേവാ വസംത്യർകേ ദ്വൗ ദ്വൗ മാസൗ ക്രമേണ തു ..

സ്ഥാനാഭിമാനിനോ ഹ്യേതേ ഗണാ ദ്വാദശസപ്തകാഃ .. 23.25 ..

സൂര്യസ്യാപ്യായയംത്യേതേ തേജസാ തേജ ഉത്തമമാ ..

ഗ്രഥിതൈഃ സ്വൈർവചോഭിശ്ച സ്തുവംതി ഹ്യൃഷയോ രവിമ് .. 23.26 ..

ഗംധർവാപ്സരസശ്ചൈവ ഗീതനൃത്യൈരുപാസതേ ..

ഗ്രാമണീയക്ഷഭൂതാനി കുർവതേഽഭീഷുസംഗ്രഹമ് .. 23.27 ..

സർപാ വഹംതി വൈ സൂര്യം യാതുധാനാസ്തു യാംതി ച ..

വാലഖില്യാ നംയത്യസ്തം പരിവാര്യോദയാദ്രവിമ് .. 23.28 ..

ഏതേഷാമേവ ദേവാനാം യഥാവീര്യം യഥാതപഃ ..

യഥാധർമം യഥായോഗം യഥാസത്യം യഥാബലമ് .. 23.29 ..

തപത്യസൗ തഥാ സൂര്യ ഏഷാമിന്ദ്രസ്തു തേജസാ ..

ഇത്യേതേ നിവസംതീഹ ദ്വൗ ദ്വൗ മാസൗ ദിവാകരേ .. 23.30 ..

ഋഷയോ ദേവഗംധർവാഃ പന്നഗാപ്സരസാം ഗണാഃ ..

ഗ്രാമണ്യശ്ച തഥാ യക്ഷാ യാതുധാനാശ്ച മുഖ്യശഃ .. 23.31 ..

ഏതേ തപംതി വർഷംതി ഭാംതി വാംതി സൃജംതി ച ..

ഭൂതാനാം ചശുഭം കർമ വ്യപോഹംതി പ്രകീർത്തിതാഃ .. 23.32 ..

മാനവാനാം ശുഭം ഹ്യേതേ ഹരംതേ ദുരിതാത്മനാമ് ..

ദുരിതം സുപ്രചാരാണാം വ്യപോഹംതി ക്വചിത്ക്വചിത് .. 23.33 ..

ഏതേ സഹൈവ സൂര്യേണ ഭ്രമംതി ദിവസാനുഗാഃ ..

വർഷംതശ്ച തപംതശ്ച ഹ്ലാദയംതശ്ച വൈ പ്രജാഃ .. 23.34 ..

ഗോപായംതി ച ഭൂതാനി സർവാണീഹാമനുക്ഷയാത് ..
സ്ഥാനാഭിമാനിനാമേതത്സ്ഥാനം മന്വംതരേഷു വൈ .. 23.35 ..
അതീതാനാഗതാനാം ച വർത്തംതേ സാംപ്രതം ച യേ ..
ഏവം വസംതി വൈ സൂര്യേ സപ്തകാസ്തേ ചതുർദശ ..
ചതുർദശസു സർവേഷു ഗണാ മന്വംതരേഷ്വിഹ .. 23.36 ..
ഗ്രീഷ്മേ ച വർഷാസു ച മുംചമാനോ ഘർമം ഹിമം വർഷ ദിനം നിശാം ച ..
ഗച്ഛത്യസാവൃതുവശാത്പരിവൃത്തരശ്മിർദേവാൻ പിതൄംശ്ച മനുജാംശ്ച ഹി തർപയന്വൈ .. 23.37 ..
പ്രീണാതി ദേവാനമൃതേന സൂര്യഃ സോമം സുഷുമ്ണേന ച വർദ്ധയിത്വാ ..
ശുക്ലേ തു പൂർണം ദിവസക്രമേണ തം കൃഷ്ണപക്ഷേ വിബുധാഃ പിബംതി .. 23.38 ..
പീതം ച സോമം ഹി കലാവശിഷ്ടം കൃഷ്ണക്ഷയേ രശ്മിഭിരക്ഷരംതമ് ..
സുധാമൃതം തത്പിതരഃ പിബംതി ദേവാശ്ച സൗമ്യാശ്ച തഥൈവ കാവ്യാഃ .. 23.39 ..
സൂര്യേണ ഗോഭിശ്ച സമുജ്ഝിതാഭിരദ്ഭിഃ പുനശ്ചൈവ സമുദ്ധൃതാഭിഃ ..
വൃഷ്ട്യാഭിവൃദ്ധാഭിരഥൗഷധീഭിർമർത്യാഃ ക്ഷുധം ത്വന്നപാനൈർജയംതി .. 23.40 ..
തൃപ്തിശ്ച ശുക്ലേ സുധയാ സുരാണാം പക്ഷേ ച കൃഷ്ണേ സുധയാ പിതൄണാമ് ..
അന്നേന ശശ്വച്ച ദധാതി മർത്യാൻസൂര്യസ്തപംസ്താൻസുബിഭർത്തി ഗോഭിഃ .. 23.41 ..
ഹ്രിയൻഹരിസ്തൈർഹരിഭിസ്തുരംഗമൈർഹരത്യഥാപഃ കിരണൈർഹരിദ്ഭിഃ ..
വിസർഗകാലേ വിസൃജംശ്ച താഃ പുനർബിഭർത്തി ശശ്വത്സവിതാ ചരാചരമ് .. 23.42 ..
ഹരിർഹരിദ്ഭിർഹ്രിയതേ തുരംഗമൈഃ പിബത്യഥാപോ ഹരിഭിഃ സഹസ്രധാ ..
തതഃ പ്രമുംചത്യപി താസ്ത്വസൗ ഹരിഃ സമൂഹ്യമാനോ ഹരിഭിസ്തുരംഗമൈഃ .. 23.43 ..
ഇത്യേഷ ഏകചക്രേണ സൂര്യസ്തൂർണരഥേന തു ..
ഭദ്രൈസ്തൈരക്രമൈരശ്വൈഃ സ്പംദനേ വൈദികക്ഷയഃ .. 23.44 ..
അഹോരാത്രാദ്രഥേനാസാവേകചക്രേണ വൈ ഭ്രമൻ ..

സപ്തദ്വീപസമുദ്രാംതാം സപ്തഭിഃ സപ്തഭിർഹയൈഃ .. 23.45 ..

ഛംദോഭിരശ്വരൂപൈസ്തൈത്തശ്ചക്രം തതഃ സ്ഥിതൈഃ ..

കാമരൂപൈഃ സകൃദ്യുക്തൈർവാമതസ്തൈർമനോജവൈഃ .. 23.46 ..

ഹരിതൈരവ്യയൈഃ പിംഗൈരീശ്വരൈർബ്രഹ്മവാദിഭിഃ ..

ത്ര്യശീതിമംഡലശതം ഭ്രമംത്യബ്ദേന തേ ഹയാഃ .. 23.47 ..

ബാഹ്യമാഭ്യംതരം ചൈവ മംഡലം ദിവസക്രമാത് ..

കല്പാദൗ സംപ്ര യുക്താസ്തേ വഹംത്യാഭൂതസംപ്ലവാത് .. 23.48 ..

ആവൃത്താ വാലഖില്യൈസ്തേ ഭ്രമംതേ രാത്ര്യഹാനി തു ..

വചോഭിരഗ്ര്യൈർഗ്രഥിതൈഃ സ്തൂയമാനോ മഹർഷിഭിഃ .. 23.49 ..

സേവ്യതേ ഗീതനൃത്യൈശ്ച ഗംധർവൈശ്ചാപ്സരോഗണൈഃ ..

പതംഗൈഃ പതഗൈരശ്വൈർഭ്രമമാണോ ദിവസ്പതിഃ .. 23.50 ..

രഥസ്ത്രിചക്രഃസോമസ്യ കുംദാഭാസ്തസ്യ വാജിനഃ ..

വാമദക്ഷിണതോ യുക്താ ദശ തേന ചരംത്യസൗ .. 23.51 ..

വീഥ്യാശ്രയാണി ഋക്ഷാണി ധ്രുവാധാരേണ വേഗിതാഃ ..

ഹ്രാസവൃദ്ധീ തഥൈവാസ്യ രശ്മീനാം സൂര്യവത്സ്മൃതേ .. 23.52 ..

ത്രിചക്രോഭയതോഽശ്വശ്ച വിജ്ഞേയഃ ശശിനോ രഥഃ ..

അപാം ഗണാത്സമുത്പന്നോ രഥഃ സാശ്വഃ സസാരഥിഃ .. 23.53 ..

ശതാരൈശ്ച ത്രിഭിശ്ചക്രൈര്യുക്തഃ ശുക്ലൈർഹയോത്തമൈഃ ..

ദശഭിസ്തു കൃശൈർദിവ്യൈരസംഗൈസ്തൈർമനോജവൈഃ .. 23.54 ..

സകൃദ്യുക്തേ രഥേ തസ്മിന്വഹംതേ ചായുഗക്ഷയാത് ..

സംഗൃഹീതരഥേ തസ്മിഞ്ശ്വേതശ്ചക്ഷുഃശ്രവാശ്ച വൈ .. 23.55 ..

അശ്വാസ്തമേകവർണസ്തേ വഹംതേ ശംഖവർചസഃ ..

യജുശ്ചംഡമനാശ്ചൈവ വൃഷോ വാജീ നരോ ഹയഃ .. 23.56 ..

അശ്വോ ഗവിഷ്ണുർവിഖ്യാതോ ഹംസോ വ്യോമോ മൃഗസ്തഥാ ..

ഇത്യേതേ നാമഭിഃ സർവേ ദശ ചംദ്രമസോ ഹയാഃ .. 23.57 ..

ഏതേ ചംദ്രമസം ദേവം വഹംതി സഹ ദീക്ഷയാ ..

ദേവൈഃ പരിവൃതഃ സോമഃ പിതൃഭിശ്ചൈവ ഗച്ഛതി .. 23.58 ..

സോമസ്യ ശുക്ലപക്ഷാദൗ ഭാസ്കരേ പരതഃ സ്ഥിരേ ..

ആപൂര്യതേ പരസ്യാംതേ സതതം ദിവസക്രമാത് .. 23.59 ..

ദേവൈഃ പീതതനും സോമമാപ്യായയതി നിത്യദാ ..

ക്ഷീണം പംചദശാഹം തു രശ്മിനൈകേന ഭാസ്കരഃ .. 23.60 ..

ആപൂരയൻസുഷുമ്ണേന ഭാഗം ഭാഗമഹഃക്രമാത് ..

സുഷുമ്ണാപ്യായമാനസ്യ ശുക്ലാ വർദ്ധംതി വൈ കലാഃ .. 23.61 ..

തസ്മാദ്ധ്രസംതി വൈ കൃഷ്ണേ ശുക്ലേ സ്വാപ്യായയംതി തമ് ..

ഇത്യേവം സൂര്യവീര്യേണ ചംദ്രശ്ചാപ്യായിതസ്തതഃ .. 23.62 ..

പൗർണമാസ്യാം സ ദൃശ്യേത ശുക്ലഃ സംപൂർണമംഡലഃ ..

ഏവമാപ്യായിതഃ സോമഃ ശുക്ല പക്ഷേ ദിനക്രമാത് .. 23.63 ..

തതോ ദ്വിതീയാപ്രഭൃതി ബഹുലസ്യ ചതുർദ്ദശീമ് ..

അപാം സാരമയസ്യേംദോ രസമാത്രാത്മകസ്യ തു .. 23.64 ..

പിബത്യംബുമയം ദേവാ ഹൃഷ്ടാഃ സൗമ്യം സ്വധാമൃതമ് ..

സംഭൃതം ത്വർദ്ധമാസേന ഹ്യമൃതം സൂര്യതേജസാ .. 23.65 ..

ഭക്ഷാർഥമമൃതം സോമഃ പൗർണമാസ്യാമുപാസതേ ..

ഏകാം രാത്രിം സുരൈഃ സർവൈഃ പിതൃഭിഃ സർഷിഭിഃ സഹ .. 23.66 ..

സോമസ്യ കൃഷ്ണപക്ഷാദൗ ഭാസ്കരാഭിമുഖസ്യ തു ..

പ്രക്ഷീയംതേ പിദൃദേവൈഃ പീയമാനാഃ കലാഃ ക്രമാത് .. 23.67 ..

ത്രയശ്ച ത്രിംശതശ്ചൈവ ത്രയസ്ത്രിംശത്തഥൈവ ച ..

ത്രയശ്ച ത്രിസഹസ്രാശ്ച ദേവാഃ സോമം പിബംതി വൈ .. 23.68 ..

ഇത്യേതൈഃ പീയമാനസ്യ കൃഷ്ണാ വർദ്ധതി വൈ കലാഃ ..

ക്ഷീയംതി തസ്മാച്ഛുക്ലാശ്ച കൃഷ്ണാ ആപ്യായയംതി ച .. 23.69 ..

ഏവം ദിനക്രമാത്പീതേ വിബുധൈസ്തു നിശാകരേ ..

പീത്വാർദ്ധ മാസം ഗച്ഛംതി ചാമാവാസ്യാം സുരോത്തമാഃ .. 23.70 ..

പിതരശ്ചോപതിഷ്ഠംതി ഹ്യമാവാസ്യാം നിശാകരമ് ..

തതഃ പംചദശേകാലേ കിംചിച്ഛിഷ്ടേ കലാത്മകേ .. 23.71 ..

അപരാഹ്ണേ പിതൃഗണാ ജഘന്യം പയുപാസതേ ..

പിബന്തി ദ്വിലവം കാലം ശിഷ്ടാസ്തസ്യ കലാസ്തു യാഃ .. 23.72 ..

നിഃസൃതം തദമാവാസ്യാം ഗഭസ്തിഭ്യഃ സ്വധാമൃതമ് ..

താം സ്വധാം മാസതൃപ്ത്യൈ ച പീത്വാ ഗച്ഛംതി തേ഻മൃതമ് .. 23.73 ..

സൂര്യസ്തസ്മിൻസുഷുമ്ണേ യസ്താപിതസ്തേന ചംദ്രമാഃ ..

കൃഷ്ണപക്ഷേ സുരൈസ്തദ്വത്പീയതേ വൈ സുധാമയഃ .. 23.74 ..

സൗമ്യാ ബർഹിഷദശ്ചൈവ അഗ്നിഷ്വാത്താശ്ച തേ ത്രിധാ ..

കാവ്യശ്ചൈവ തു യേ പ്രോക്താഃ പിതരഃ സർവ ഏവ തേ .. 23.75 ..

സംവത്സരാസ്തു വൈ കാവ്യാഃ പംചാബ്ദാ യേ ദ്വിചൈഃ സ്മൃതാഃ ..

സൗമ്യാസ്തു ഋതുവോ ജ്ഞേയാ മാസാ ബർഹിഷദഃ സ്മൃതാഃ .. 23.76 ..

അഗ്നിഷ്വാത്താർത്തവാശ്ചൈവ പിതൃസർഗാ ഹി വൈ ദ്വിജാഃ ..

പിതൃഭിഃ പീയമാനസ്യ പംചദശ്യാം കലാ തു വൈ .. 23.77 ..

യാവത്പ്രക്ഷീയതേ തസ്യ ഭാഗഃ പംചദശസ്തു യഃ ..

അമാവാസ്യാം തദാ തസ്യ തത ആപൂര്യതേ പരഃ .. 23.78 ..

വൃദ്ധക്ഷയൗ വൈ പക്ഷാദൗ ഷോഡശ്യാം ശശിനഃ സ്മൃതാ ..

ഏവം സൂര്യനിമിത്തൈഷ ക്ഷയോവൃദ്ധിർനിശാകരേ .. 23.79 ..

താരാഗ്രഹാണാം വക്ഷ്യാമി സ്വർഭാനോശ്ച രഥാൻപുനഃ ..

തോയതേജോമയഃ ശുഭ്രഃ സോമപുത്രസ്യ വൈ രഥഃ .. 23.80 ..

സോപാസംഗപതാകസ്തു സധ്വജോ മേഘനിസ്വനഃ ..

ഭാർഗവസ്യ രഥഃ ശ്രീമാംസ്തേജസാ സൂര്യസന്നിഭഃ .. 23.81 ..

പൃഥിവീസംഭവൈര്യുക്തോ നാനാവർണൈർഹയോത്തമൈഃ ..

ശ്വേതഃ പിശംഗഃ സാരംഗോ നീലഃ പീതോ വിലോഹിതഃ .. 23.82 ..

കൃഷ്ണശ്ച ഹരിതശ്ചൈവ പൃഷതഃ പൃശ്നിരേവ ച ..

ദശഭിസ്തൈർമഹാഭാഗൈരകൃശൈർവാതരംഹസൈഃ .. 23.83 ..

അഷ്ടാശ്വഃ കാംചനഃ ശ്രീമാൻഭൗമസ്യാപി രഥോത്തമഃ ..

അസംഗൈർലോഹിതൈരശ്വൈഃ സർവഗൈരഗ്നിസംഭവൈഃ .. 23.84 ..

പ്രസർപതി കുമാരോ വൈ ഋജുവക്രാനുവക്രഗൈഃ ..

തതശ്ചാംഗിരസോ വിദ്വാന്ദേവാചാര്യോ ബൃഹസ്പതിഃ .. 23.85 ..

ഗൗരൈരശ്വൈഃ കാംചനേന സ്യംദനേന പ്രസർപതി ..

അബ്ജൈസ്തു വാജിഭിർദിവ്യൈരഷ്ടഭിർവാതരംഹസൈഃ .. 23.86 ..

നക്ഷത്രേ്രബ്ദം സ തിഷ്ഠന്വൈ സംവേധാസ്തേന ഗച്ഛതി ..

തതഃ ശനൈശ്ചരോഽപ്യശ്വൈഃ സബലൈർവ്യോമസംഭവൈഃ .. 23.87 ..

കാർഷ്ണായസം സമാരുഹ്യ സ്യംദനം യാതി വൈ ശനൈഃ ..

സ്വർഭാനോശ്ച തഥൈവാശ്വാഃ കൃഷ്ണാ ഹ്യഷ്ടൗ മനോജവാഃ .. 23.88 ..

രഥം തമോമയം തസ്യ സകൃദ്യുക്താ വഹംത്യുത ..

ആദിത്യാന്നിഃസൃതോ രാഹുഃ സോമം ഗച്ഛതി പർവസു .. 23.89 ..

ആദിത്യമേതി സോമശ്ച പുനഃ സൗരേഷു പർവസു ..

അഥ കേതുരഥസ്യാശ്വാ അഷ്ടൗ വൈ വാതരംഹസഃ .. 23.90 ..

പലാലധൂമവർണാഭാ സബലാ രാസഭാരുണാഃ ..

ഏതേ വാഹാ ഗ്രഹാണാം ച ഹ്യുപാഖ്യാതാ രഥൈഃ സഹ .. 23.91 ..

സർവേ ധ്രുവനിബദ്ധാസ്തേ പ്രവൃദ്ധാ വാതരശ്മിഭിഃ ..

തപംതേ ഭ്രാമ്യമാണാസ്തു യഥായോഗം ഭ്രമംതി വൈ .. 23.92 ..

വായവ്യാഭിരദൃശ്യാഭിഃ പ്രവൃദ്ധാ വാതരശ്മിഭിഃ ..

പരിഭ്രമംതി തദ്ബദ്ധാംശ്ചംദ്രസൂര്യഗ്രഹാ ദിവി .. 23.93 ..

ഭ്രമംതമനുഗച്ഛംതി ധ്രുവം തേ ജ്യോതിഷാം ഗണാഃ ..

യഥാ നഹ്യുദകേ നൗസ്തു സലിലേന സഹോഹ്യതേ .. 23.94 ..

തഥാ ദേവാലയാ ഹ്യേതേ ഊഹ്യംതേ വാതരശ്മിഭിഃ ..

സർപ്പമാണാ ന ദൃശ്യംതേ വ്യോമ്നി ദേവഗണാസ്തു തേ .. 23.95 ..

യാവത്യശ്ചൈവ താരാശ്ച താവംതോ വാതരശ്മയഃ ..

സർവാ ധ്രുവേ നിബദ്ധാശ്ച ഭ്രമംത്യോ ഭ്രാമയംതി താഃ .. 23.96 ..

തൈലപീഡാ യഥാ ചക്രം ഭ്രമംതോ ഭ്രാമയംതി ഹ ..

തഥാ ഭ്രമംതി ജ്യോതീംഷി വാതബദ്ധാനി സർവശഃ .. 23.97 ..

അലാതചക്രവദ്യാംതി വാതചക്രേരിതാനി തു ..

യതോ ജ്യോതീംഷി വഹതേ പ്രവഹസ്തേന സ സ്മൃതഃ .. 23.98 ..

ഏവം ധ്രുവനിബദ്ധോഽസൗ സർപതേ ജ്യോതിഷാം ഗണഃ ..

സൈഷ താരാമയോ ജ്ഞേയഃ ശിശുമാരോ ധ്രുവോ ദിവി .. 23.99 ..

യദഹ്നാ കുരുതേ പാപം ദൃഷ്ട്വാ തന്നിശി മുഞ്ചതേ ..

യാവത്യശ്ചൈവ താരാസ്താഃ ശിശുമാരാശ്രിതാ ദിവി .. 23.100 ..

താവംത്യേവ തു വർഷാണി ജീവതാഭ്യധികാനി തു ..

സാകാരഃ ശിശുമാരശ്ച വിജ്ഞേയഃ പ്രവിഭാഗശഃ .. 23.101 ..

ഔത്താനപാദസ്തസ്യാഥ വിജ്ഞേയോ ഹ്യുത്തരോ ഹനുഃ ..

യജ്ഞഃ പരസ്തു വിജ്ഞേയോ ധർമോ മൂർദ്ധാനമാശ്രിതഃ .. 23.102 ..

ഹൃദി നാരായണഃ സാധ്യോ ഹ്യശ്വിനൗ പൂർവപാദയോഃ ..

വരുണശ്ചാര്യമാ ചൈവ പശ്ചിമേ തസ്യ സക്ഥിനീ .. 23.103 ..

ശിശ്നം സംവത്സരസ്തസ്യ മിത്രോഽപാനം സമാശ്രിതഃ ..

പുച്ഛേഽഗ്നിശ്ച മഹേംദ്രശ്ച മാരീചഃ കശ്യപോ ധ്രുവഃ .. 23.104 ..

താരകാഃ ശിശുമാരസ്യ നാസ്തം യാംതി ചതുഷ്ടയമ് ..

നക്ഷത്രചന്ദ്രസൂര്യാശ്ച ഗ്രഹാസ്താരാഗണൈഃ സഹ .. 23.105 ..

ഉന്മുഖാ വിമുഖാഃ സർവേ വക്രീഭൂതാഃ ശ്രിതാ ദിവി ..

ധ്രുവേണാധിഷ്ഠിതാശ്ചൈവ ധ്രുവമേവ പ്രദക്ഷിണമ് .. 23.106 ..

പരിയാംതീശ്വരശ്രേഷ്ഠം മേഢീഭൂതം ധ്രുവം ദിവി ..

അഗ്നീംദ്രകശ്യപാനാം തു ചരമോഽസൗ ധ്രുവഃ സ്മൃതഃ .. 23.107 ..

ഏക ഏവ ഭ്രമത്യേഷ മേരുപർവതമൂർദ്ധനി ..

ജ്യോതിഷാം ചക്രമേതദ്ധി ഗദാ കർഷന്നവാങ്മുഖഃ ..

മേരുമാലോകയത്യേഷ പര്യംതേ ഹി പ്രദക്ഷിണമ് .. 23.108 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാംഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേഽനുഷംഗപാദേ ധ്രുവചര്യാകീർത്തനം നാമ ത്രയോവിംശതിതമോഽധ്യായഃ .. 23 ..

ഓം · P · R · IYER 7·3·2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_23&oldid=368053"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

19 ഫെബ്രവരീ 2023 (തമേ) ദിനാങ്കേ 06:24 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠം ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .